

Autorzy projektu:
Magdalena Kowalska-Cheffey
Jakub Heller

Opracowanie graficzne mapy: Zuzanna Heller
Kontakt: Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Białymstoku
Ul. 3.Maja 24
36-030 Białystok
Tel. 172297170 mail: mgbpblazowa@gmail.com
www.biblioteka.blazowa.net

Działanie zrealizowane w ramach programu szkoleniowego SHTETL ROUTES NETWORK INCUBATOR organizowanego przez Ośrodek „Brama Grodzka – Teatr NN” w Lublinie. Program jest częścią projektu „Mi Dor Le Dor Europe” koordynowanego przez AEPJ (European Association for the Preservation and Promotion of Jewish Culture and Heritage).

Dofinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury. Unia Europejska ani podmiot udzielający dotacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Białystok 2025 r.

SPACER

z rodziną Atlasów

ŚLADAMI BIAŁOSTOCKICH ŻYDÓW

Odkrywamy zapomniane dziedzictwo
naszej miejscowości.

Debora i Jakub Atlasowie

Pierwsze wzmianki o białostockich Żydach znajdujemy w dokumentach z połowy XVII wieku.

W latach ożywienia gospodarczego 2 połowy XIX w. stanowili elitę finansową miasteczka, będąc właścicielami nieruchomości, inwestując w handel, zakładając stowarzyszenia kredytowo-gospodarcze. Kwitło tu również życie społeczne i kulturalne. Kryzys końca XIX w. sprawił, że wielu Żydów wyemigrowało, głównie do Stanów Zjednoczonych.

Białystok była znanym ośrodkiem chasydyzmu. Przed I wojną światową rezydował tu m.in. rabin Cwi Elimelech Szapiro, wnuk Cwi Elimelecha z Dynowa, zwany Tzvi Latzaddik.

Przed wybuchem II wojny światowej białostocka gmina żydowska liczyła ponad 900 osób. W czasie okupacji, na skutek przesiedlenia osób z innych miejscowości, liczba ta wzrosła do około 1100 osób. W Białymstoku utworzono tzw. getto otwarte, którego mieszkańców w czerwcu 1942 r. przesiedlono do getta w Rzeszowie, a stamtąd przewieziono do obozu zagłady w Bełżcu, gdzie zostali zgładzeni.

Po zakończeniu wojny społeczność żydowska w Białymstoku nie odrodziła się.

Członkowie białostockiej Rady Miejskiej - 1933 r.

↑ Rzeszów

Błazowski Cmentarz Żydowski, założony w XIX wieku.
Koniec ul. Mickiewicza

XI.

Błazowa

Ks. Bronisława Markiewicza

ul. Armii Krajowej

X.

W tym miejscu znajdowała się szkoła powszechna w Błazowej.
Budynek został rozebrany.
ul. Armii Krajowej 16

Księżę Budy

IX.

Kościół pw. św. Marcina w Błazowej.
ul. Armii Krajowej 1

Ona Strona

Niegdyś sklepy Wolfa Intratora i Stefy Wanianki.
Obecnie sklepy.
Plac Jana Pawła II 4

VIII.

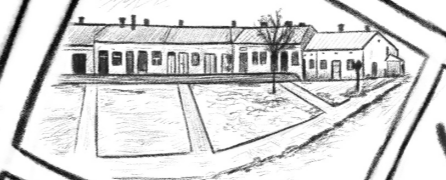
Dawniej dom rabina, obecnie dom mieszkalny
i gabinet rehabilitacji.
Plac Rynekowy 1

VI.

Urząd Miejski w Błazowej.
Plac Jana Pawła II 1

VII.

V.

Przed II wojną światową błazowski rynek.
Obecnie planty miejskie.
Plac Jana Pawła II

Niegdyś dom Atlasów, potem posterunek policji.
ul. 3 Maja 8

II.

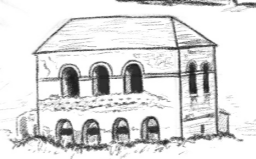
Niegdyś żydowska austeria.
Obecnie budynek Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej.
ul. 3 Maja 24

I.

IV.

Dawniej główna błazowska synagoga.
Dziś Zakład Opieki Długoterminowej i Paliacji.
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 6

III.

W tym miejscu znajdowała się mykwa.
Obecnie domy mieszkalne.
ul. Generata Władysława Sikorskiego

Dynów ↓

Zielona

ul. 3 Maja

Gen. Władysława Sikorskiego

Marszałka Józefa Piłsudskiego

Jagiellońska

Kwiatkowskiego

ul. Armii Krajowej